

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

PIK XC. Ч. 178. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, ВІТРОПОК, 18-го ВЕРЕСНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 18, 1984 No. 178. VOL. XC.

УСПІШНА МАНІФЕСТАЦІЯ У ВАШІНГТОНІ

Біля 12,000 українців майже з усіх громад в ЗСА взяли участь у маніфестації проти русифікації України та відзначили 20-ліття відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні, в неділю, 16-го вересня. У популяризацію української класичної музики, величавий концерт української класичної музики. Подорожі про цей черговий великий збір українців в столиці ЗСА будуть подані в наступних числах „Свободи“.

Сен. П. Юзик буде головним промовцем на бенкеті УНС у Філадельфії

Філадельфія. — Щоденник „Свобода“ вже раніше інформувач читачів про це, що Управа Окружного Комітету УНС у Філадельфії, яку очолює Петро Тарнашук, підготувалася відзначити 90-річчя Українського Народного Союзу святочним бенкетом.

Запланований бенкет відбудеться в неділю, 23-го вересня о.р., о год. 3-й по полудні в гостинних приміщеннях українського ресторану „Дуген“, при 7900 Рузвелт булевард у Філадельфії.

Головним промовцем на бенкеті буде головний директор УНС для Канади сен. Павло Юзик.

У мистецтві частині будуть виступати ансамбль бандуристів „Бурлаки“ з Вілмінгтона, Дел., під мистецтвом керівництва Сергія Ковальчука і солістка — Ліна Белюць, колишня артистка Чернівецького драматичного театру, при аккомпанюванні своєї діди Раді.

До участі у цьому ювілейному бенкеті Управа Окружного Комітету запросила в першу чергу Митрополита Української Католицької Церкви у ЗСА Стефана Сулика, як рівногласника Української Православної Церкви митрофорно проголошено Михайла Борисенка. Тому, що Митрополит Стефан у цей день

Сен. П. Юзик

буде перешкоджаний, в його імені Митрополітою буде репрезентувати Філадельфійський декан о. митрат Мирослав Харина.

Слід згадати, що до участі в бенкеті з запрошені усі місцеві і позаміські українські суспільно-громадські установи та братські союзи. Рівногласно запрошено управу і членство усіх відділів об'єднаних у Філадельфійській Окрузі та українське громадянство Філадельфії й околиць.

Комітет інформує, що це можна набути квитки вступу на бенкет у Канцелярію Округу, при 5004 Н. Олд Йорк роуд, Філадельфія, або замовити телефонічно у касира Івана Данківського (215) 457-5471 і 455-2849.

Втікачі з Польщі відповідають тільки по-українськи

Філадельфія (О.Т.). — З Європи наспів до ЗУАД-у інформаційний репортаж про українських втікачів з Польщі, поміщений 30-го липня, д.р., в щоденнику „Дзвіник Польщі“ у Лондоні, Англія. Переклад цього репортажу на українську мову друкуємо в цілої.

„Переселення табір Трайскірхен під Віднем пережив 18-го липня, д.р. „інвазію“ політичних втікачів.

Після полудня згаданого дня пасажери авіакомпанії з польськими реєстраційними таблицями підійшли до воріт табору, висіли з багажем і пройшли ворота, за якими, що просять про політичний азил.

Вступне інтерв'ю виявило, що ці молоді люди у віці від 20 до 30 років є громадянами Польщі і вміють говорити по-польськи, але вони заявили, що відповідають тільки по-українськи тому, що є членами українського народу. Тоді приведені перекладачі. На основі внясення стверджено, що вони жили в околицях Шешіна в Польщі. На думку влади, вони належать до українських націоналістичних угруповань.

Протулячи в кількості 180 осіб під проводом священника, перед полуднем пройшла австрійсько-чеський кордон і прямо прибула до переселенного табору з ціллю прохати про азил.

119 осіб пройшло кризу ворота, а тільки одна особа постановила далі продовжувати подорож з рештою учасників прощі до Святого Отця. У висліді такого рішення частина порожніх автобусів повернула до

НЬОЙОРКСЬКА ПОЛІЦІЯ арештувала 28 осіб в Брукліні, включно з трьома провідниками, та сконфіскувала масу кокаїну, пістолі та тисячі доларів в готівці. Поліційні чинники заявили, що цей осередок продавач тижнево кокаїну вартості 750,000 дол. Суд вимагає один мільйон доларів кавці від кожного з трьох провідників за звільнення до часу судової розправи.

НЬОЙОРКСЬКА ГАЗЕТА ЗГАДУЄ ПРО ТЕРПІННЯ СВ. П. ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

Нью Йорк. — Ньюйоркський щоденник „Нью Йорк Трібюн“ у числі з 14-го вересня на сторінці „Повенелений світ“, яка публікується кожної п'ятниці у цій газеті, помістила довшу інформацію про раніше терпіння в численних советських концтаборах на протязі 18-ох років, приїзд на Захід, змагання за завершення Української Католицької Церкви патріархатом і смерть Патріарха і Кардинала Йосифа Сліпого. Автором цієї інформації є молодий співробітник цієї газети українця Богдан Фарица. Інформація ілюстрована великою фотознімком св. п. Патріарха Йосифа.

Автор дуже прихильно і об'єктивно написав інформації переповідає також частину передісторії створення патріархального руху в діаспорі, говорить про терпіння і формальну ліквідацію УКЦеркви на так званому Львівському соборі, знищення советським урядом української ієрархії, перебування Блаженнішого Й. Сліпого на Сибірі, його драматичний приїзд на Захід, найменування його Кардиналом, змагання за патріархат і підтримку українських поселенців в країнах вільного світу для справи патріархату.

В кінці своєї інформації автор відмічує, що не зважаючи на смерть невідданого Патріарха Йосифа в українській діаспорі існує сильне переконання потреб дальшого змагання за патріархат, тим більше, що такі патріархати скідаються об'єднані вже існують.

Вкінці автор згадує про вшанування Патріарха Йосифа в день похоронів в четвер, 13-го вересня і вияв загальної жалоби серед українців.

Під знаком смерті Патріарха проходив парафіяльний форум в Чикаго

Чикаго (М.В.). — У відповідь на несподівану вістку про смерть Блаженнішого Патріарха Йосифа чикагський відділ відкликав запланований на 8-9-го вересня Український Фестиваль, що мав відбутись в околиці собору св. Володимира і Ольги та в його приміщеннях. Перед подібною проблемою стояв парафіяльний провід, який запланував на суботу по полудні свій дискусійний форум усього парафіяльного активу. Але, порадились, отці душпастирі і Парафіяльна Рада, організатори Парафіяльного Форуму вирішили таки його відбутись і провести в душі ідеалів спочинлого Патріарха та під знаком його смерті.

Близько 70 осіб парафіяльного активу, членів Парафіяльної Ради та управ прицерковних організацій — братів і сестричок та хорів — зібралися о год. 2:30 щоб продискутувати проблеми парафії напередодні ювілею 1000-ліття хрищення Руси-України. Ішлося про підведення підсумків дотеперішньої праці та про накреслення завдань на найближчі чотири-п'ять років.

Короткі доповіді на загальній темі виволоносили отці душпастирі та провідні парафіяльні діячі. Згадувало про смерть Патріарха, вшанування його пам'яті молитвою та пригадуго про попередні подібні форуми-наради відкриті сесію настоятеля собору, о. митрат Марія Бутринський. Він пригадав першу передсидовальну нараду, що її парафія св. Володимира і Ольги відбула в 1969 році. Постанови цієї наради були взяті до уваги ІІ Архiepіскопським Синодом в Римі, що з призначенням відзначив тодішній Первоієрарх Йосиф. В 1980 році парафія відбула другий форум, обговорюючи питання „що дали“ після десятилітнього ювілею парафії та її чималих організаційних успіхів.

Тепер має обговорити парафіяльний актив, як найкраще готуватися до ювілею 1000-ліття хрищення. Мгр Євген Іванків, світський теолог, активний автор і поет, говорив на тему „Духовна і постійна відношення — тривала підвалина існування парафії, як традиційної, обрядової української одиниці в Помісній Українській Католицькій Церкві. Інж. Степан Голяш напав доповідь на тему „Екстериторіальна парафія — чинник поєднання розкинутих парафій і прихожан“.

Що доповідь прочитав д-р Роман Кобилецький, що пізніше керував дискусією в одній з дискусійних груп та реферувал її висліди.

Отці Петро Галайда розглянув питання участі мирян і прицерковних організацій у житті парафії, зокрема під кутом її вдосконалення та пристосування до нових потреб. Доповідач визнав, що мирянський елемент, зокрема в цій парафії, відігравав визначну роль і він далі апелював до відповідальності мирян продовжувати традиції і досвід піонерів парафії. О. Мирон Панчук поширив що проблемою до участі в парафіяльному житті середньої і молодшої генерації, зокрема, як активізувати молодих батьків, як працювати з парафіяльною молоддю та як опікуватись дітьми. В цьому відношенні зроблено поважний вклад — молоді активізувалися на відтинку молодіжного братства і заїніціювала загальні пляни (з'їзд молоді під кличем „Молодь Христові“, сприяла творенню братства молоді в інших парафіях тощо).

Д-р Василь Маркус, відповідальний за організацію форуму з раними Президії Парафіяльної Ради, говорив про завдання і впливи парафії поза своїми рамками — в деканаті (місті), єпархії та в шлїпі Помісній Церкви. Доповідач підсумував різні дотеперішні акції і ініціативи, наприклад, відновлення братського руху, променювання своїми ідеями обрядового відношення та патріархального самоуправства на цілу діаспору, сприяння формам молодих священників тощо. Він настановив, що цей напрям праці має далі просуватись парафією на найближче майбутнє.

Згодом відбулася коротка дискусія на пленарній сесії, а потім у трьох дискусійних групах. Керівниками груп були, крім Р. Кобилецького, д-р Юрій Гасцький та студент теології Марія Івахів. Вони також подали підсумки дискусій аудиторії у формі пропозицій і побажань.

Після форуму відслужено у Соборі св. Володимира і Ольги Панахиду за спокій душі Блаженнішого Патріарха. Чоловічий хор співав Панахиду церковно-слов'янською мовою. В Панахиді взяла участь поважна кількість парафіян. Безпосередньо після Панахиди служили отці Вечірню, назагал вже рідку Богослужбу, в УКЦеркві, яку співали члени Молодого хору українською мовою.

Друга частина Парафіяльного Форуму 1984 року має відбутись 6-го жовтня з дальшими підсумками та пропозиціями, як ця велика парафія візьме участь у підготовці дискусійного ювілею в історії України.

БАПТИСТИ В СССР ПРОТЕСТУВАЛИ ПРОТИ АРЕШТІВ

Ленінград, СССР. — Приблизно 2,000 християн-баптистів і інших зібрались в Ленінграді, щоб послухати релігійної проповіді американського євангеліста пастора Біллі Грегема, який вже вдріж відвідує Советський Союз, щоб, як він каже, проповідувати там Слово Боже і нести розраду для тамошніх християн.

Цього разу, під час емоційної церемонії у вівторок, 11-го вересня, чотири баптисти піднесли вгору протестатійні транспаранти з вимогою, щоб уряд СССР дав можливість християнам користуватись Біблією у в'язницях і концентраційних таборах. Інший плякат вказував, що 200 баптистів перебувають у в'язницях за їхні релігійні переконання. Один молодий баптист заявив, що ув'язнені, про яких йде мова, не належать до урядової баптистської церкви контролюваної урядовими чинниками. Одна з жінок, перебуваючи демонстрантів кричала: „Не слухайте цього заколотника, ми тут вільні і маємо право вільно молитися та практикувати нашу віру!“

Пастор Грегем вийшов з наївною пропозицією, кажучи, щоб ті, які вірять в Христа піднесли руки вгору. Тільки невеличка кількість присутніх піднесла руки, — кажуть західні кореспонденти, — всі інші стояли нерухоми, як мумії болячись і поворохнутись, знаючи, що за кожним їхнім рухом слідують сотні агентів КГБ, які змішавшись із зацікавленими вірними, виконували свою юдину роботу. Два чоловіки в темному цивільному одязі фотографували протестуючих і написи на плякатах, як також багатьох з посеред присутніх.

Демонстранти, замішавшись серед гущі народу, зникли, але чи залишились вони нерозкритими покаже майбутнє. Багато присутніх плакали, коли Пётр Ковальчук представляв пастора Б. Грегема і просив його провести молитву. Сам Грегем, кажучи: „спостерігаючи, був цього разу більш обережний у своїх висловах. В одному піднесеному моменті він навіть заявив, що вірувати в Бога і бути практикуючим християнином в комуністичному світі, означає терпіти і бути готовим піти до в'язниці. Він також заявив 400 студентам теології Російської Православної Церкви, що їхній шлях може бути встелений терпінням, подібним до терпіння Христа.

Займаючи становище до політичної проблематики, пастор Грегем відмітив, що Бог не допустить до знищення світу, але переговори між пугами повинні відбутись якнайшорше. „Я не є нацистським чи борським з розбросання, кожна країна має право оборонятись себе, але якщо людство має перетримати катастрофу воно мусить діяти швидко, а не дотеперішніми темпами“.

Шарлін Веллс стала „Міс Америкою“

Атлантик Сіті, Н. Дж. — У суботу, 15-го вересня о.р., тут у Конвеншен Голл відбувся традиційний річний конкурс, на якому звання „Міс Америки“ на 1985 рік здобула 20-річна Шарлін Веллс з Солт Лейк, Юта.

Хоч, кандидати на звання „Міс Америка“ не мають як правило, ліберальних поглядів, проте Шарлін, студентка Бригем Янг університету в Юта, де вона студіює журналізм, перевернула всіх своїх попередників консерватизмом і виробленістю своїх поглядів. Для неї важливу роль грас родина, вона підтримує долато до конституції про молитву в школі, вона — проти законопроектів про рівні права, проті абортів, задушежує „передшлюбії зносини“, проті легалізації марихуани і газартної гри.

Шарлін Веллс
„Міс Америка“ 1985

Шарлін Веллс — 5-8-футава блондинка, що важить 120 фунтів, показала своє артистичні таланти, співачкою і граючи на арфі.

У СВІТІ

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАРУШЕННЯ Советським Союзом договорів про продукцію і випробування нуклеарної зброї не будуть опубліковані, як раніше заявляли урядові чинники, в половині вересня. Білий Дім взяв до уваги пляновані зустрічі президента Роналда Регена і державного секретаря Джорджа Шульца з міністром закордонних справ СССР Андрієм Громіком, який приїжджає на сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй незабаром. Зустріч Громіка з Регеном, як відомо, відбудеться в Білому Домі 28-го вересня.

9 ІНДОНЕЗІЙЦІВ ЗАГІНУЛИ 1 53 були поранені у зударі з поліцією під час великої демонстрації в Джакарті. Цивільні демонстранти, яких урядові речники назвали „мусульманськими екстремістами“ заатакували каміннями, пляшками, „коктейлями Молотова“ та іншими предметами поліційні відділи і національних гвардійців, які спочатку відповідали на атаку водними гарматами, слізним газом і пластиком кулями, але коли заходи поліції для привернення спокою не мали успіху і товпа почала нищити майно, пересертати автомобілі, ранили поліціянтів, військові частини відкрили вогонь гострою амуніцією, від якої загинули цивільні особи і один поліціянт. Тільки коли з'явилися більші відділи війська товпи демонстрантів припинили виступи і розбіглися по бічних вулицях міста.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПАСТОР Біллі Грегем, виступаючи в Таллінні, Естонія, заявив, що президент Роналд Реген не є прихильником війни, не зважаючи на те, що думають про нього советські урядові чинники і громадяни. Жарт Р. Регена про „бомблення території СССР“, був, на думку Грегема, дійсно жартом, і не становить жадної загрози для СССР чи іншої комуністичної країни. Під час візиту до Верховної Ради Естонської ССР пастор Грегем заявив тамошнім офіційним особам, що він знає особисто Р. Регена на протязі 30 років. „Він носить у своєму серці мир“ і не приготується до жадного нападу на ніяку країну. „Він хоче бачити тільки свою країну міцною і готовою до оборони в кожний час“. Крім того Грегем наголосив позитивний характер Президента ЗСА, який хотів би бачити справедливості і свободу у цілому світі. Очевидно, советська преса й інші засоби масової інформації не помістили позитивних заваг Грегема, як також промовляли його виступи в Ленінграді.

ПАПА ВІДДАВ ПОШАНУ ГЕРОЇЗМОВІ УКРАЇНСЬКИХ ХРИСТІЯН

Вінніпег, Ман. — Папа Іван Павло II, виступаючи у Вінніпегу у своїй подорожі по Канаді, віддав гідну пошану також для Української Мученичої Церкви і кількох разів підкреслював непересічний героїзм Української Католицької Церкви і її подвижників в окупованій комуністично-московським імперіалізмом Україні.

Говорячи українською мовою, якою Папа добре володіє, Святіший Отець згадав теплими словами і про св. п. Патріарха і кардинала Йосифа Сліпого, який, як відомо, помер в Римі 7-го вересня о.р., на 93-му році життя. Папа пригадав присутнім в українській катедрі св. Володимира і Ольги у Вінніпегу, про мужню поставу Патріарха Йосифа, його 18-річне страждання на Сибірі за справу віри і за сльнсть Української Католицької Церкви з Апостольською Столицею і про те, що Великий Покійник змагався до довго за гідне місце УКЦеркви та завершення її структури патріархатом. Крім того Папа визнав, що УКЦерква була помістом між Ватиканом і Російською та Українською Православною Церквою в майбутньому.

Канадці українського роду усіх поколінь тепло і з ентузіазмом вітали Папу перед входом до катедрі і на всіх його виступах та під час торжественної польової Служби Божої, яку Папа

відправляв в трьох мовах — українській, англійській і французькій — для понад 200,000 вірних на передмісті Вінніпегу.

Вінніпег був обраний, як місце відвідин Папи, кажуть спостерігачі, бо в ньому схрещуються культури і традиції багатьох іммігрантів з декількох європейських країн. Між ними велику й дуже сильну та впливову роль відіграють українці, про що, очевидно, знають у Ватикані. Вінніпег, який сьогодні нараховує 650,000 населення, є також місцем проживання багатьох новітніх іммігрантів, які залишили свою батьківщину після Другої світової війни, були свідками нищення комуністичною Москвою їхніх Церков, культури і етнічної політики Кремля, яку він стосував і стосує сьогодні тільки іншими методами. У цілій Канаді є 226,000 українців католиків, згідно із статистикою Церкви.

В урочистостях брали участь українські Владики з Канади, і ЗСА, хори, молоді організації в одностроєх, діти в національних одягах, церковні братства і сестрицтва, які зробили велике враження на голову Католицької Церкви, що було помітне у його виступах і підкресленні української присутності.

Про цю подію широко звітувала світова преса, радіо і телевізія, включно з американською.

В. Мондейл також зустрічатиметься з А. Громіком

Вашінгтон. Волтер Мондейл, кандидат на президента від Демократичної партії, також зустрічатиметься з міністром закордонних справ СССР Андрієм Громіком і то день перед зустріччю Громіка з президентом Роналдом Регеном у четвер, 27-го вересня о.р. Зустріч відбудеться в Нью Йорку і вона нібито була організована „обидвома сторонами“, хоч загально думають, що практичним полагодженням справи зустрічі займались речники Демократичної партії, які можуть поставити партію у дуже незручне положення, якщо у переговорах будуть затримані справи про які кандидат на президента не повинен і не має права говорити з представниками закордонної держави перед виборами, бо нести переговори із закордоном може тільки Уряд.

Речники Білого Дому заявили, що погодженість такої зустрічі від Демократичної партії виразно вказує, що Москва вміє вступати до американських внутрішніх справ і хоче впливати на хід виборів. Деякі

коментатори і аналітики передвиборчої проблематики думають, однак, що зустріч Громіка з Мондейлом не тільки „косметика“ без жадного практичного значення, щоб підкреслити, що СССР хотів би бачити зміни в Білому Домі. Натомість зустріч советського міністра з Р. Регеном це вже неважко вказати звороту політики Москви, яка мабуть усвідомлює собі, що її приречена, хоч вона цього чітко не співпрацювати з республіканською адміністрацією у чергових чотирьох роках.

Покісно немає пляну зустрічі двох Мондейла з речниками Адміністрації Р. Регена, бо нормально так виступити, що кандидат на президента повинен поінформувати діючого Президента про хід переговорів. Мондейл однак заявив, що він після розмови відбуде пресову конференцію. Крім того, Мондейл вважає, що він не вмішуватись до справ закордонної політики, хоч так не думають аналітики, і навіть деякі демократи, які вважали, що зустріч Мондейла з Громіком пошкодить Демократичній партії у виборах.

В АМЕРИЦІ

ПРОМОВЛЯЮЧИ НА УНІВЕРСИТЕТІ Нотр Дейм в Савт Бенді, Інд., губернатор Ньюйоркського стеуту Маріо Квемо висловив критичні зауваги на адресу католицьких провідників, кажучи, що як вони не можуть переконати „власного стада“ піддержувати навчання своєї Церкви, вони не повинні домагатись законів, які примушували б інших приймати ці навчання. Як відомо, губернатор Квемо і кандидата на віцепрезидента ЗСА Джералдін Ферраро, як католики увійшли в конфлікт з архієпископом Нью Йорку Джаном О'Коннором відносно легалізації абортів.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК В ОН Джін Киркпатрик, гав'язуючи до дискусії в Конгресі про це, чи американські навіяники можуть приватно допомагати антикомуністичним повстанцям в Нікарагуа, заявив, що це є в американській традиції допомагати і піддержувати політичні рухи, в які вони вірять. Число американців, які беруть участь в політичних конфліктах в Центральній Америці є порівняльно незначне. Вона ствердила, що в Нікарагуа під цю пору є понад 10,000 кубинців, в тому, 3,000 військовиків. Є там сотні болгар, чехів, східних німців, лівійців і членів Палестинської Визвольної Організації.

З ПІВНІЧНОЇ КАРОЛАЙНИ повідомляють, що гураган „Даяна“ перемінявся в масовий дощ, знищуючи численні прибережні містечка, й залишаючи тисячі мешканців без світла, харчів тощо. Стейфур урядові чинники повідомляють, що шкоди нароблені „Даяною“ вносять мільйони, не згадуючи про невідомі та терпіння багатьох тисяч населення.

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім дзвінком.
Адреса у Мангеттені: 105-37 64th Avenue, Room 1803, New York, N.Y. 10020
Адреса у Кейсі: Forest Hills, N.Y. 11375 (212) 459-0111

Український Музичний Інститут Америки, Інк.
Відділ в Нью Йорку
подає до відома, що
ШКІЛЬНИЙ РІК 1984/85 і ВПИСИ
починаються
18-го вересня 1984 р. в доміцї УМІ в Нью Йорку
136 Друга Авеню — 3-й пош., Дім Визвольного Фронту

Предмети навчання і учители:
Скрипка: Рафаїл Венке, Керівник Відділу УМІ (201) 762-0756
Фортепіано:
Томас Гриньків (212) 724-0102
Галина Мірошніченко-Кузьма (212) 254-6943
Лариса Крупа (201) 539-4937
Лев Стругацький (212) 595-2549
Віолончель: Нестор Цибірський (212) 595-6974
Сольо-спів: Андрій Добрянський (212) 628-3296

Школа Балету та Українських Народних Танців
РОМИ ПРИЙМІ-БОГАЧЕВСЬКОЇ
оголошує **ВПИСИ**
на **ШКІЛЬНИЙ РІК 1984/85**
New York, N.Y.
При церкві св. Тройці, 359 Broom St. (близько III Авеню)
Субота, 29-го вересня, від 1-5 год.
Irrington, N.J.
Аудиторія св. Івана Хрестителя, Sanford and Ivy
Вівторок, 25-го вересня, від 3-6 год.
Uniondale, L.I., N.Y.
Українська Центральна св. Володимира
226 Uniondale Avenue
Понеділок, 17-го вересня, від 6-9 год. веч.
В програмі: балет, українські народні танці та руханка для пань.
Тел. інформації: (212) 677-7187

Український Католицький Університет ім. св. Климента Папи
I
Св. Софія — Релігійне Товариство Українців Католиків, ЗСА
запрошують Український Мирянський Актив на
ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ СИМПОЗІЙ
на тему:
УКРАЇНСЬКЕ ХРИСТИАНСТВО НАПЕРЕДОДНІ ДРУГОГО ТИСЯЧРІЧЧЯ
що відбудеться
у приміщенні ЛяСалл університету при 20-й і Оллі вул. у ФІЛАДЕЛЬФІЇ, Па.
в суботу, 6-го жовтня 1984 року
Регістрація: год. 9-та вранці.
Регістраційна оплата \$7.00, включає сніданки і полуденок.
У конференції візьмуть участь чільні українські й неукраїнські науковці, теологи, історики й філософи, між ними такі вчені світової слави, як ЯРОСЛАВ ПЕЛІКАН і ТОМАС МОНЬ-НАР.
Усіх тих, які не матимуть можливості взяти участь у цій конференції, Товариство св. Софії просить прислати даток на покриття коштів конференції. Чеки прохачуться виписувати на:
St. Sophia Religious Association of Ukrainian Catholics і пересилати на адресу:
7911 Whitewood Road Philadelphia-Elkins Park, Pa. 19117

ТРИНАДЦЯТИЙ КРАЙОВИЙ З'ЇЗД УПС в ЗСА
відбудеться
в суботу, 17-го листопада 1984 року
в Пластовому Домі в Нью Йорку при 144 Друга Авеню
Учасність в ньому мають право брати всі дійсні члени УПС, які живуть на території ЗСА.
Всіх членів-учасників З'їзду обов'язує повний пластовий однострій.
ПРОГРАМА З'їзду:
1. Регістрація учасників від год. 9-ої до 10-ої ранку
2. Відкриття 13-го Крайового З'їзду
3. Вибір Президії З'їзду та прийняття порядку нарад
4. Вибір Комісії: верифікаційної, номінаційної і резолюційної
5. Відчитання й одобрення протоколу 12-го З'їзду
6. Звіт членів Крайової Булави УПС
7. Звіт Крайової Ради і перевірки доповідства КБ УПС
8. Звіт Верифікаційної Комісії
9. Обідова перерва 2-3 год. по пол.
10. Залучити й дискусія над звітами
11. Удільнення абсолютній уступаючій Крайовій Булаві УПС
12. Панель: "Яким ми хочемо бачити сеніорат" (Місце УПС в Пласти)
13. Вибір Крайової Булави УПС
14. Звіт Резолюційної Комісії
15. Різне
16. Закриття З'їзду
Просимо Проводи Осередків Праці доложити всіх старань, щоб якнайбільше членів Уряду Українського Пластового Сеніорату взяло участь у цьому З'їзді.
СКОБІ
За Крайову Булаву УПС:
пл. сен. Вячеслав Вишневський (голова)
пл. сен. Ольга Дзядя (писар)

З почуттями пошани...
Запознав я вперше мого професора латини у Бережанській гімназії під час вступних іспитів у 1939 році. Він був членом іспитової комісії і не тільки поставив мені додаткові усні питання, але й натякнув на відповідь з географії, коли я стогнав, не знаючи імен всіх островів Тихого океану.
Було йому тоді десь під сороківку. Низького росту з округлим червоним обличчям та цілком опухлим головою. Нам здавалося, що його завжди рухали, проносили, блискавичні очі змужжати відкрити у нас наші найглибші таємниці. Був він завжди елегантним вбранням, але своєю будовою не нагадував він нам Ероля Фліна, а радше свою суворість був більше схожий на лисого Наполеона.
Його поява викликала у нас бомбастичні хвалі-мудрагалів і недорослих "гангстерів", найгірші почуття. Ми, "з кула" з нього посміхалися і через його кругле червоне обличчя, "помідором" називали.
Крім навчання латини, він був опікуном нашої класи, а також заступником директора школи. Для нас, розбуканих воєнними подіями "революціонерів", був він таки надзвичайно вимагливим і пострахом школи. Тепер з перспективи років треба твердити, що він був виразом, хоч і давав низькі оцінки, але завжди готовий був з допомогою та давав можливість поліпшити свої оцінки навіть після викладових годин, але пророблений матеріал таки треба було добре знати.
Коли ми, "малі бандити", й виводили його з рівноваги, він на нас сердився, але злоби не носив в серці, і не "рванувався" нам за наші злосливі вчинки.
Класом контролював без труднощів, і ми найбільше боялися останніх десяти хвилин кожної лекції, бо тоді він перепитував класу і записував оцінки. Мав він почуття гумору і любив розповідати жарт, звичайно навіваючи його до латинської мови. Він любив, щоб клас з того жарту і сміявся, що ми радо робили, щоб тим довготривалим сміхом скоротити лекцію латини.
Одного разу, після жарту, коли я боючись, що він мене запитає, старався вигукати віджити сміх класу, вивів професора з рівноваги до та-

кої міри, що він замахнувся, щоб мене вдарили, хоч того ніколи перед тим ані після того не робив. Все ж таки довелось мені того дня після навчання здавати ввесь до того часу пророблений матеріал латини, то він мене таки не "спалив", але після іспиту потішив словами: "Хто терпить — той спасен!"
Він любив латину, нею жив і нас навчав всіх нюансів мови. Вимагав він від нас не тільки поправного знання латинської мови, але й знання української мови, як підставових гімназійних предметів. Був механічною мовною машиною, вчив без підручника, з пам'яті, і того ж вимагав від нас, навчаючи нас відчувати душу мови. Заохочував він нас також займатися спортом, хоч це від нього якось смішно виходило, бо не мав він фігури спортсмена.
Жив він недалеко від гімназійного будинку. Мав елегантну жінку, яку дуже любив і, здається, мали вони маленького сина.
Воєнні події на весні соко-коко літ тому, перервали нам найстаршокласникам бережанської гімназії, наше навчання. Розійшлися ми різними дорогами. Численні пішли до Української Повстанської Армії, інші — до Дивізії "Галичина" і багато з нас виїжджувало до Німеччини.
Тепер в Торонто ми, його колишні учні, мистецький Володимир Беднарський, учителька Марія Боїко-Небеско та механічний "дизайнер" Зенко Кобилянський, приємно його згадуємо. Він вояв у нас знання латини, яке нам без труднощів допомогло закінчити середні школи в нових обставинах. Ми згадуємо ним вщеплену любов до рідної мови. Ми його з пошаною згадуємо.
Він називався Бойкович, ми його офіційно кликали професор Бойкович, поза плечі "помідор", чи тужливо "Бойль". Кажуть, що він десь живе в "мідвест" Америки. Людина, якою Бог благословив нашу гімназійну роки і якого благородну душу, любов до науки ми шанували згадуємо.
Ми його згадуємо, як одного з найліпших наших учителів, який на наше виховання мав великий вплив і який на нас, його учнів, залишив свій знак.

Папа Іван Павло II наголошує тепер у своїх проповідях в Канаді, більше як в будь-якій іншій країні, які він досі відвідував, потребу єдності в Католицькій Церкві і між Церквами взагалі. Крім того Папа дуже рішучо виступив проти абортів і заявив, що ніхто не має права відбирати життя, навіть у першій його стадії. Будучи в Монреалі у провінції Нью Брансвик, Папа зустрівся з польськими моряками, які широкі вітали голову Католицької Церкви польського роду і не боялися, що, повернувшись до Польщі, тамешний режим може їх за це покарати.

3 причини нечасної смерті
Іх Блаженства
Патріарха і Кардинала
ЙОСИФА СЛІПОГО
Духовного Провідника Української Католицької Церкви дату українського фестивалю Менор Джуніор Коледжу перенесено з неділі, 16-го вересня 1984 року на **неділю, 21-го жовтня 1984 року, полудне до 5-ої по пол.**
Менор Джуніор Коледж, заснований Українськими Сестрами св. Василія Великого, додержується 40-денної жалоби по нашому улюбленому бл. п. Блаженнішому Отцю Йосифові Сліпому і висловлює усім Українцям Католикам своє глибоке співчуття.

NEW YORK CITY — ШКОЛА св. ЮРА
СВІТЛИЧКА
83-го ВІДДІЛУ СУА
для дітей у віці 3-5 років
Кожної суботи.
Початок 22-го вересня 1984 р., в 10-й год. ранку
Зацікавлених батьків проситься дзвонити вечором по далішій інформації:
(212) 228-8788

"Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках "Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріалу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Перед З'їздом рогадинців в Глен Спей
Ширші сходили рогадинців 31-го березня ц.р. рішення скликати З'їзд рогадинців на Оселі "Верховина" в Глен Спей, Н. Й., 13-го і 14-го жовтня 1984 року.
Одним із головних завдань цього З'їзду має бути передискутування справи видання Збірника Рогатинської Землі. Самозрозумілим є, що наради будуть вміщати різні аспекти цієї проблеми, а саме: видавничий, редакційний, друкарський, фінансовий і інші. Рогатинська земля остала позаду інших регіональних груп на добрих пар десятків років. На рідних землях Рогатині і околиці села були передовими у майже всіх ділянках громадського, політичного, господарського, культурного і релігійного життя.
Сьогодні це вже п'ять хвилин переддванадцятю, щоб успішно завершити наш рогатинський патріотичний обов'язок і видати збірник географічних, історичних та етнографічно-побутових і мемуарних матеріалів. Це особливий обов'язок тих останніх рогатинських могиляків, яким Господь дозволив це прожити довше кілька років. Наш священний обов'язок з зареєструвати і залишити дослідникам та майбутнім поколінням це живу історію нашої вужчої батьківщини. І патріотизму, завзятості і невимірності. Наш Рогатинський Збірник повинен стати

У Сороковий день смерті
бл. п. інж.
МИРОСЛАВА ПАВЛА КОЛТУНЮКА
відправиться
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Юра в Нью Йорку, Н. Й.
дня 19-го вересня 1984 р.
о 7-й год. ранком
Просимо Рідних і Знайомих згадати нашого Дорогого і Незабутнього Славка і помолитися за спокій його душі.
РОДИНА

В Сороковий болісний день смерті
нашого Найдорожчого
МУЖА і БАТЬКА
бл. п.
ФЕДОРА ВІЧКОВСКОГО
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Михаїла в Гартфорд, Конн.
при 125 Ветерсфілд Авеню
24-го вересня 1984 р., о год. 8-й ранку
Про участь і молитви за душу Покійного просять:
МАРІЯ — дружина
МИХАЙЛО — син
ОСИП — син

ДИВІЗІЙНЕ ПЕЧЕННЯ БАРАБОЛІ ПЕРЕЛЮЖЕНЕ
Лігитон, Па. (О.Л.-ий).
Управні Станції Дивізійників у Лігитоні та Філадельфії повідомляють, що традиційне дивізійне печення бараболі і забаву раніше заплановані на суботу, 22-го вересня ц.р. на Оселі ім. О. Ольжича у Лігитоні, з уваги на смерть Глави Помісної Української Католицької Церкви Патріарха Йосифа й проголошену 40-денну жалобу від 7-го вересня до 17-го жовтня ц.р., перенесено на суботу, 20-го жовтня ц.р.

Іван Кедрин
ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ
СПОМИНИ ТА КОМЕНТАРИ
Ціна: \$21.25 з пересилкою
Мешканці стеку Нью Джерсі зобов'язані 6% ставкою податку
СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Зараз нам усім час доложити рук до завершення початого діла.
Комітет звертається до рогатинських земляків згодувати участь у З'їзді на адресу: Roman Krupka, 101-21 103-th St., Ozone Park, N.Y., 11416 і посылати свої пожертви на Збірник до: Ukrainian Orthodox Federal Credit Union, P. O. Box 160, Cooper Station, N. Y., 10003 на конто ч. 2414.
Отже до скорого і милого побачення на З'їзді.
Д-р Олег Кудрик

Візьмим...
(Закінчення зі стор. 2)
Незалежно від величезної, прямо історичної ваги цьогогорічних виборів, наша активна і масова участь у виборах і голосуванні — дуже побажана теж і тому, що ми повинні акційно вийти з нашого політичного гетто, де марнуємо час і енергію на безконечну (уже сорок років!) і безнадійну взаємоборотьбу й увійти в американське політичне життя. Це єдиний шлях здобути належне нам політичне значення і вплив. Без нашої присутності в політичному житті країни, ми не можемо багато допомогти нашому поневоленому народові чи українським справам, не зважаючи на героїчні зусилля на тому полі наших молодих активістів. На цій переважній ділянці ми проспави кількадесят років...
Самозрозуміло, що виборні політики, конгресмени та сенатори багатьох інших держав з групами, які масово йдуть до виборів і мало рахуються з групами, які виявляють мале зацікавлення і участь у виборах.
Якнайбільш масово включіться у цьогогорічні переважливі вибори!

ДРУЖИНА АКАДЕМІКА Андрея Сахарова Єлена Боннер внесла апеляцію проти винесення судового розпорядження про те, що вона повинна залишитись п'ять років в Горькому і не має права виїжджати з міста далі, як 25 миль. Очевидно, це є свого роду заслання проти чого протестує не тільки Є. Боннер, але також численні її приятелі. Суд аргументував своє рішення тим, що вона займалася "антисовєтською пропагандою". Нова розправа над Боннер правдоподібно відбудеться в листопаді цього року, якщо суд прийме до уваги внесені апеляції.

Об'єднання Українських Лісників і Деревників
ділитися сумною вісткою, що в суботу, 11-го вересня 1984 р. відійшов у Вічність на 74-му році життя
бл. п. інж. лісник
ДМИТРО ЮРЧИШИН
Дружині пані Ірені, синові Богданові та дочці Лені засилаємо глибокі співчуття.
УПРАВА і ЧЛЕНИ ОБУЛІДУ

Центральний Комітет Союзу Земель Соборної України — Селянська Партія
з сумом повідомляє Членство і ширше Громадянство, що 6-го вересня 1984 р. помер передчасно
бл. п.
Олександр Семенович СІВЕРСЬКИЙ
ГОЛОВА ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ НАШОЇ ПАРТІЇ.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Ц. К. СЕЛЯНСЬКОЇ ПАРТІЇ
Центральний Комітет Союзу Земель Соборної України — Селянська Партія, висловлює своє глибоке співчуття всім родом прибитій Родині несподівано померлого Голови Центрального Комітету СЗСУ-СП, О. С. Сіверського. Бажає Родині Померлого витривалості, щоб легше пережити невідшкодовану втрату, Покійному Царства Небесного і Вічної Пам'яті по Ньому між нами.
ЦК СЕЛЯНСЬКОЇ ПАРТІЇ

бл. п.
ЄВГЕНІЯ КОЗДОБА-ВОВК
ПАНАХИДИ — відправлені в неділю і понеділок, 18-го і 17-го вересня 1984 р., о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин при 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.
ПОХОРОН — у вівторок, 18-го вересня 1984 р., о год. 9-й ранку у Українській Православної Церкві св. Тройці при 834 Lyons Ave., Ірвінгтон Н. Дж. Після похоронних відправ Тіло Покійної буде перевезене на Український Православний цвинтар св. Андрія в С. Елвуд Бруку, Н. Дж.
Горем прибиті:
муж — МИХАЙЛО
дочка — ЛЕСЯ ДАНКЕВИЧ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
сини — МИХАЙЛО і ЄВГЕН
мама — АНАСТАСІЯ КОЗДОБА
сестри:
НАДІЯ НАГОРНАК з чоловіком ІВАНОМ і дітьми
ЛІДА КЛЕНСЕЙ з чоловіком АЛОМ
АННА з чоловіком і дітьми в Україні
брати:
ВАСИЛЬ з дружиною МАРИКОЮ і дітьми
ВОЛОДИМИР
ануки — ВОЛОДИМИР, МАРКО і ПЕТРО
близькі і дальша Родина в Америці й Україні

Серцево...

(Закінчення зі стор. 2)

жили малий удар мозку, від великого удару. Щоб перейти до операції треба втратити назагал добрим загальним здоров'ям і не бути старшим, чим 70 років. Тоді вона відносно мало ризикова. Однак треба брати на увагу, що одно з діагностичних досліджень, зокрема у хворих старшого віку, а саме т.зв. ангіограма може мати поважні ускладнення.

Хоч удар мозку — це ще далі третя з черги причина смерті в Америці (на 800,000 щорічних нових ударів мозку 165,000 приносять смерть), все таки смертність від цієї недуги зменшилась від 1972 року на 42 відсотки, мабуть через профілактичні засоби і краще усвідомлення населення.

Регабілітація

Жертва удару мозку має змогу повернутись до попереднього позему функціонування раніше, або взагалі ні. Це все залежить від обсягу і розміщення пошкоджених частин мозку. Духовне наставлення пацієнта (сила волі, сильне бажання відужати) і зусилля відданої групи терапевтів, які спеціалізуються у відбудові пошкодженого організму і не менше кмітливість членів родини і приятелів хворого — від цього всього залежить успіх відновлення.

Регабілітація повинна починатись із хвилиною, коли пацієнт опиниться у лікарні і продовжуватись поступово, включаючи терапію рухів, мови та зайняття. Деякі, зокрема старші віком, особи змушені змінити стиль життя, інші ж — при відновленні лікуванні мають змогу повернутись пізніше до нормального способу життя і утримувати високий ступінь незалежності та активності.

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ

IBM System 34,
System 36 operator.

Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю переїде вишкіл.

Зголошення:

Український Народний Союз
(201) 451-2200

Мистецьке оформлення

ЛЮБОВСЛА ГУЦАЛЮКА

У книжці 16 новел.

Ціна: \$12.00. Пересилка \$1.00.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% стейтового податку.

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА

ДЗЕРКАЛА

У книжці 16 новел.

Ціна: \$12.00. Пересилка \$1.00.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% стейтового податку.

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

КНИЖКА,
БЕЗ ЯКОЇ
НЕ МОЖНА
ОБІЙТИСЯ!

це надрукована
у „Свободі”,
В-ві Українського
Народного Союзу,
книжка

А. Драгана:

„ШЕВЧЕНКО у ВАШІНГТОНІ”

— історія одного з найбільших і найсвітліших досягнень українців Америки: здвигнення пам'ятника Кобзареві України Тарасові Шевченкові у столиці Америки!

Книжка має 138 сторінок, численні оригінальні ілюстрації та документальні описи подій у всіх розділах:

1. Відкриття пам'ятника.
2. Український День у столиці Америки.
3. Великої події славно завершення.
4. Шлях Шевченка до Вашингтону.
5. Битва за Шевченка (з комуністсько-московською імперією).
6. Мова цифр (точний розрахунок із зібраних фондів).
7. Шевченко і Американські Українці, та
8. Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки написав

проф. д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ

Обкладинку і заголовну сторінку оформив

мистець БОГДАН ТИТЛА.

Основна відомість і постійна свідомість описаного в книжці труду і його світлого завершення: здвигнення пам'ятника Кобзареві України в столиці Америки, буде для кожного здволом гордості, радості і заохоти до нових добрих і великих починів.

Щоб дати можливість кожному набути цю необхідну книжку, встановлено мінімальну ціну на неї в сумі тільки 6.00 доларів. Для вигоди читачів подаємо формуляр на замовлення, яке прохаємо вповнити і разом з належністю переслати на подану на ньому адресу.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% стейтового податку.

До Видавництва „Свобода”

„SVOBODA”

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Прохаю переслати мені..... примірник..... книжки

А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО у ВАШІНГТОНІ”

Належність у сумі..... дол. залучую чеком (поштовим

Належність платна лише в амер. доларах..... переказом).

Ім'я і прізвище.....

Вулиця..... місто.....

стейт..... зіп код.....

Виставка української вишивки
в Рочестері

На виставці української вишивки стоять (зліва) Іванна Мартинець, Мирослава Стахів, Ірина Руснак і Мирослава Приймак.

Виставка української вишивки мисткині Мирослави Стахів відбулась у Рочестері в дні від 16-го до 19-го серпня 1984 року. Ця виставка була мистецькою атракцією в рамках фестивалю церкви св. Йосафата. Цей чотириденний фестиваль — це був триюмф української культури і мистецтва. Фестиваль відвідали тисячі мешканців Рочестеру і довколишніх містечок, ба навіть Канади. Цього року, як і попередніх років, при відкритті фестивалю були теж американські політичні представники, які висловлювали симпатії до українського народу і його боротьби.

Кожного року на запрошення фестивального комітету 47-й Відділ Союзу Українок Америки влаштовує виставку українського мистецтва. Цього року 47-й Відділ США, що його очолює Ірина Руснак, був організатором виставки, яка складалась із прегабатої колекції вишивок обрядових русинок і хустинок, зразків полтавської мережки та дуже цікавих і унікальних церковних гаптів, т.зв. „підризників”.

Велику увагу відвідувачів привертала вишивка „Україна у вишивці” із розміщеними стилями вишивки. Та найбільш складними і оригінальними експонатами треба визнати вишиті герби українських земель. Це вже не лише муральна праця вишивачки, але складна наукова студія історії українських земель.

Мисткиня Мирослава Стахів досліджує українське вишивальне мистецтво, студіює українську вишивку теоретично і практично, а, вивчивши техніку вишивання усіх жанрів традиційного мистецтва, — відтворює на підставі джерел давні унікальні образи взори.

Усі експонати були надзвичайно по-мистецьки виконані та дбайливо й естетично розміщені із українськими і англійськими поясненнями. Крім цих пояснень, мисткиня із великою любов'ю невтомно усі чотири дні докладно описувала, подавала історію кожного експонату і різних стібів.

Відвідувачі виставки з захопленням приглядалися експонатам та висловлювали свої подив і велике призначення мисткині, а неукрайніські відвідувачі прямо не могли повірити, що все це вишила — створила одна особа. І дійсно, щоб усе це створити, треба великої нас-

Іванна Мартинець.

ПРО КОНВЕНЦІЇ УНС
ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ

Конвенції Українського Народного Союзу завжди були головними етапами в розвитку не тільки самого Союзу, але і всієї Української Громади в Новому Світі. Чого можна очікувати від перебігу і рішень та вислідів кожної чергової конвенції цієї найстаршої і найбільшої української установи у Вільному Світі, базуючись на досвіді минулого?

Інформації про це знайдете у виданій безпосередньо перед 30-ю Конвенцією книжці А. ДРАГАНА.

У ДЗЕРКАЛІ КОНВЕНЦІЙ
УНС

У книжці, крім вступної загальної характеристики усіх попередніх 29 конвенцій, подано основні інформації про них:

- де і коли вони відбулися,
- скільки було делегатів,
- який у тому часі був організаційний і фінансовий стан УНС,
- які важливі рішення винесли та кого обрано до проводу.

Книжка ілюстрована, має 72 сторінки і коштує ТІЛЬКИ ЧОТИРИ ДОЛАРИ.

Замовляти в книгарні „Свободи”:

„SVOBODA” BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6%

стейтового податку.

У світлу пам'ять патріота

д-ра П. Синенького

Д-р Петро Синенький (під час лікарської практики в Чорткові)

Недавно надійшла з Польщі сумна вістка, що 17-го березня ц. р. згинув у нещасливому автомобільному випадку д-р Петро Синенький.

Ціле його життя було сповнено боротьбою, працею та терпінням в ім'я правди та добра українського народу.

Д-р Петро Синенький народився в січні 1901 року в селі Чортківці Великі, повіт Копичинський, в родині таємного управителя народної школи. Будучи учнем 6-ї класу гімназії в Чорткові, вступив він добровільцем до українського війська в 1918 році, разом із своїм батьком, який був пропагандистом в українській армії. У війську молодий Петро перебував усі фронтів змагань УГАРМІ, починаючи від Львова аж до Києва, а під кінець знайшовся у польському полоні в Тухолі. По поверненні з полону записався він знову до гімназії в Чорткові, де по двох роках здав матуру в 1924 році.

В цьому самому році вступив він на медичний факультет Українського Тайного Університету у Львові. В 1925 році УТУ припинив свою діяльність, тому він був змушений, по якомусь часі, продовжити свої медичні студії у польському державному університеті у Львові.

Під час своїх студій записався він із талановитою студенткою-маларкою Анною Терлецькою (сестрою д-ра Миколи Терлецького), з якою він потім й одружився.

Будучи студентом гімназії, а пізніше студентом медицини, перебував він у часі вакацій на селі, де займався громадською працею; він організував сільський хор і приготував театральні вистави разом з іншими студентами села. Цей аматорський гурток села був так завантажений, що грав тоді навіть п'єсу Винниченка „Між двох сил”, із якою їздив по сусідніх містечках і селах.

По закінченні медичних студій практикував д-р Синенький у Чорткові, де був гімназічним лікарем та довгий час головою місцевого „Сокола”. Нижчеписаний студій практикував д-р Синенький у Чорткові, де був гімназічним лікарем та довгий час головою місцевого „Сокола”. Нижчеписаний студій практикував д-р Синенький у Чорткові, де був гімназічним лікарем та довгий час головою місцевого „Сокола”.

Св. п. д-р Синенький мав репутацію доброго лікаря, якого пацієнти любили і шанували. Доказом цього є факт, що в часі війни, по приході большевиків, коли його перший раз арештували, то одного дня прибула велика маса з довколишніх сіл, які разом з місцевими людьми пішли до НКВД просити, щоб його випустили. Хтось із НКВД промовляв тоді до людей і обіцяв, що його справа буде скоро розглянена і якщо він не винен, то його випустять, і дійсно, по парі днів його звільнили.

По якомусь часі його одначе знову арештували й вивезли до Тернополя. Дружині його не хотіли сказати де він і що з ним діється. В тому самому часі у Львові, в домі батьків дружини, Терлецьких, перевели злочинний і нищівний трус. Малий синок д-ра Синенького, який в тому часі перебував у них, в час турсу втік з хати і пізніше знайшов його втепленого в розкопаній каналі (направа каналу) біля хати. Дружина Анна, по втраті чоловіка і дитини, подала в нервовий розстрій і отруїлася.

Незадовго опісля, під натиском німецької армії, большевики безладно втікали, але в останній момент однієї ночі тернопільських в'язнів вивезли хаотичним поряд-

ком на схід, затративши при цьому всі в'язничні документи.

Д-р Синенький перебував на далекій півночі в таборі заслання майже 10 років. Коли ж в цьому таборі він зголосився лікарем, йому не повірили, бо не мав жадних документів. Казали, що таких, які вдавали лікарів, було багато.

Був там на скоро організований шпиталь, де не було ні одного лікаря, лише кілька медсестер. У шпиталі було багато хворих дітей родин польських засланих. Коли д-р Синенький зголосився на працю в шпиталі, то його призначили палити в печі.

Працюючи „палачем”, він рівночасно давав лікарські поради потребуючим. З бігом часу завідувача медсестра набрала до нього довіря. До цього шпиталю по якомусь часі приїждили лікар-хірург, старшого віком, який студіював у Сорбоні. Він пізнав, що має до діла з лікарем і скоро зробив Петра Синенького своїм асистентом. В тім шпиталі по літах праці д-р Синенький набрав великого досвіду в хірургії.

В 1951 році, коли відправляли великий транспорт польських жінок і дітей до Польщі, трапилася добра нагода звільнення і виліду, бо треба було лікаря до цього транспорту. Д-р Синенький зголосився туди, і тому, що не було нікого іншого, його прийняли. Так в 1951 році, по 10-ох роках заслання на далекій півночі, опинився він у Польщі. Тут приїждили його як хірурга до шпиталю в Старганді, коли Щецина, де пізніше він став директором цього шпиталю. Теж тут він пізнав медсестру, вдову з маленькою дочкою, з якою він і оженився.

Останніми роками, як емерит в Польщі, осамітнений в чужому морі, тужив за рідними сторонами. До свого брата в Америці він писав: „Хотів би я тебе сердечно обняти і почути з твоїх уст хоч кілька слів у нашій рідній мові”. Його бажання сповнилося два рази, коли його рідний брат, інж. Володимир Синенький, разом із дружиною, відвідав його в 1976 і 1979 роках. Третнього приїзду свого брата він вже не дочекався, бо 17-го березня ц. р. згинув трагічно в автомобільній катастрофі, коли вантажник наїхав на його авто на скруті вулиці.

Яке трагічне життя, така й трагічна смерть спіткала нашого незабутнього д-ра Синенького.

Нехай пам'ять про нього остаточно на завжди і хай його ім'я залишиться у почеснім списку у Пантеоні українських лікарів, що відійшли від нас.

Присвячуючи цю скромну посмертну згадку пам'яті лікаря, вояка і громадянина висловлюємо щирі співчуття його родині.

Д-р Павло Пундій

3 нагоди 45-річчя проголошення незалежності Карпат-Української Держави, накладом Карпатського Союзу в Нью Йорку вийшла книжка

д-ра Юліана Химинця

під заг.

„МОЇ СПОСТЕРЕЖЕННЯ
ІЗ ЗАКАРПАТТЯ”

Книжку можна придбати за 10 дол. у книгарні „Свободи”:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6%

стейтового податку.

Св. п. д-р Роман Турко

Св. п. д-р Р. Турко

6-го січня 1984 року, на сам Свят-вечір, у Торонто відійшов від нас назавжди сл. п. д-р Роман Турко.

Покійний був ініціатором і засновником монреальського Відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки в 1962 році. Навіть уже вихавши з Монреалю, він і далі цікавився та підтримував працю цього Відділу. Відзначався Покійний шляхетною вдачею, а зокрема дружелюбним ставленням до своїх колег-лікарів та повсякчасною готовістю поспішити їм з порадою чи допомогою.

Народився Роман Турко 21-го липня 1906 року в селі Старичах, Яворівського повіту, в родині вчителів Олександри й Марії Турків. Середню освіту закінчив 1925 року у львівській Академічній Гімназії. Того ж року став студентом філософського факультету Львівського університету, а в 1927 році пошастало йому перенестися на медичні студії в тому ж університеті, які закінчив 18-го січня 1934 року дипломом доктора медицини.

За студентських часів д-р Р. Турко брав дуже активну участь у діяльності молодечої організації Пласт. У 1936 році одружився із студенткою Краківського університету Ярославною Винницькою, яка 48 років була йому вірною товаришкою життя і впродовж усіх років війни та еміграції аж до його смерті.

У 1937 році д-р Р. Турко переїхав до Кракова, де в Ягйлонському університеті спеціалізувався в рентгенології й отримав в 1938 році диплом з цієї ділянки. Після закінчення студій Р. Турко працював у львівському університеті, а під час війни спочатку повітовим лікарем у Яворові, а згодом у Стрию. Звідти був евакуований до Німеччини, де вступив у ряди української дивізії „Галичина”. З друзями-воками перебував в страхітній війні й акції разом з ними поїхав у полон в Італію, де працював як лікар у таборі полонених у Римі. Переїхавши до Англії, працював спочатку як портовий робітник, а пізніше став завідувачем оселі українських інвалідів коло Лондону.

В 1952 році разом з дружиною виїхав до Канади і там у 1955 році нострифікував свій лікарський диплом та практикував в лікарнях Торонто, Монреалю й Ст. Катринс. У Монреалі одержав 1961 року диплом спеціаліста в діагностичній радіології. Там же, як уже згадаємо, організував Відділ УЛТ-

ПА. 1962 року П. Турко став керівником рентгенологічного відділу у Ветеранському шпиталі в Нью Бранзвіку. На цьому становищі мав можливість зайнятися науковою діяльністю. До речі буде навести тут заголовки хоч би важливіших наукових праць покійного. Ось вони: „Nephrogenic polycythemia” (1966); „Ulcerogenic effect of gastric antrum remnant on partially resected stomach” (1967); „Sponge Kidney” (1969); „Complications Following Gastric Resection” (1970); „The Lower Esophagus lined by Columnar Epithelium” (1971).

Ці праці були темами його доповідей на лікарських з'їздах та конференціях у Канаді й ЗСА, а згодом друкувалися в наукових медичних журналах Канади і в „Лікарському віснику”. Закінчивши 65-й рік життя Покійний перейшов на пенсію та переїхав на постійне перебування в Торонто і там частинно працював як радіолог у клініці д-ра Андрія Волощука. У 1982 році Покійного іменовано почесним членом Онтарійської медичної асоціації.

Помер д-р Роман Турко в торонтоському шпиталі Веллі. Панахиду відбулось у похоронному заведенні Кардіала в Торонто при участі його побратимів-діяльників і колег-лікарів. Тіліні останки перевезено до Монреалю й поховано в родинній гробниці на українському цвинтарі.

Друзі та знайомі покійного завжди згадуватимуть д-ра Романа Турка, як широко патріота, людину енергійну й віддану своїй медичній професії та справжнього джентльмена.

Д-р Галина Шимонович-Рудницька

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДЖЕНІС К. КОЗАК, член УНС Відд. 183-го ім. гетьмана І. Мазепи в Дітроїті, Миш., померла 12-го липня 1984 року на 43-му році життя. Нар. 1941 року. Членом УНС стала 1941 року. Залишила в смутку Михайла і Катерину Козак, Матей і Мішел Сніп, Том Сніп і сестру Розу Марію Козак. Похорон відбувся на цвинтарі св. Гробу в Савтфілді, Іл.

Вічна Їй Пам'ять!
Петро Залуга, секр.

СТЕПАН АНТІН ВАСЬКО, член УНС Відд. 25-го Т-ва „Свобода” в Джерсі Сіті, Н. Дж., помер 30-го серпня 1984 року на 29-му році життя. Нар. 10-го грудня 1954 року в Джерсі Сіті, Н. Дж. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку матір Марію, батька Петра, братів Петра Михайла і Микола та Івана Тараса; сестру Кері Сміт. Похорон відбувся 4-го вересня 1984 року на цвинтарі св. Хреста в Норт Арлінгтоні, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Управ.

РІЗНЕ

EAST-WEST TRADE INSTITUTE offers free lesson to those who want to become a manager of European market or to do business in Eastern Europe. Meeting — September 22, Saturday, 1 p.m. SOBOLSON SCHOOL 1540 Broadway (betw. 45 & 46th Sts.) Second Floor, Room C New York, N.Y. Nite — 927-6861

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568